

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-379

5.6.2018

If Skadeforsikring NUF

Lystbåt/fiskebåt

Meldefrist – inntatt i forsiden til forsikringsavtalen – fal. § 2-2.

Høsten 2015 kjørte sikrede på noe han antok var en stokk eller lignende med sin båt. Motoren stoppet momentant, og han fikk ikke start på den igjen. Båten ble tatt opp på land etter kort tid og lagret på henger. Sikrede så da at propellen var helt krøllet, og at det var striper under båten. Båten ble ikke brukt i 2016. I mai 2017 ble båten sjøsatt, og sikrede fikk ikke start på motoren. Motoren ble deretter levert til verksted. Sikrede meldte om skaden til selskapet den 27.7.17. Selskapet avslo kravet under henvisning til at det var for sent meldt, jf. fal. § 8-5, første ledd. Meldefristen var ikke inntatt i dokumentene merket med "forsikringsbevis", men i forsiden til forsikringsavtalen. Saken reiser spørsmål om denne forsiden var å anse som en del av forsikringsbeviset. Nemnda kom til at meldefristen ikke var inntatt i forsikringsbeviset og at den dermed ikke kunne påberopes.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båtmotor og spørsmålet om kravet er meldt for sent etter forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-5 første ledd, herunder om meldefristen er inntatt i forsikringsbeviset, jf. fal. § 2-2.

Selskapet har inntatt følgende informasjon om meldefristen i forsikringsavtalens forside:

Frist for å melde inntruffet skade

Skade skal meldes til If Skadeforsikring og/eller Europeiske Reiseforsikring omgående, jf Forsikringsavtaleloven (FAL) § 4-10 eller § 13-11. Retten til utbetaling kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen 1 år etter at sikrede fikk kjennskap til de forhold som begrunner det, jf FAL § 8-5 eller § 18-5.

Meldefristen er ikke inntatt i den del av forsikringsavtalen som har tittel "forsikringsbevis".

Sikrede meldte om skade på sin båt til selskapet per telefon den 27.7.17. Skaden er beskrevet på følgende måte i sikredes brev av 2.8.17:

Høsten 2015 var jeg på vei inn leden til Fevik havn i moderat fart. Plutselig traff båten noe i sjøen – ett rykk i båten og motoren hoppet og stoppet momentant. (...) Etter dette viste det seg umulig å få startet motoren. Tok båten på land etter kort tid og lagret denne på henger i havnen som vanlig. Propellen var helt krøllet og det var striper under båten etter det jeg hadde kjørt på. Antagelig en stokk eller lignende. Tok av propellen og fikk den reparert av (NN) i Froland. (...)

Båten var ikke brukt i 2016 og forståvidt heller ikke i 2017 utenom å sjøsettes og bli tatt på land igjen. Jeg sjøsatte båten i mai 2017 og fikk ikke start på motoren. (...) Når "ekspertisen" undersøkte motoren ble det konstatert at det ikke var strøm/gnist til pluggene og Powerliften var ødelagt – sprukket ble det sagt. Verksted måtte til. (...) Når jeg forklarte hva som hadde skjedd i 2015 og problemene med motoren så ville de ikke ta inn motoren for reparasjon. (...)

Selskapet avsto sikredes krav den 11.9.17 under henvisning til at kravet var for sent meldt. Selskapet viste til at selskapet i henhold til "generelle vilkår" punkt 5, er fri for ansvar om ikke krav er fremsatt innen tolv måneder fra den dag den som fremsetter kravet fikk kjennskap til skaden.

Avslaget ble påklaget, men selskapet opprettholdt sitt standpunkt etter en ny vurdering av selskapets kundeombud.

Selskapet har ikke tatt stilling til om skaden er omfattet av forsikringen. Selskapet har vist til at hendelsesforløpet sikrede beskriver er relativt vanlig og omfattet av forsikringsdekningen, men at skadeomfanget ikke anses om avklart. Da selskapet anser kravet for sent meldt, har ikke selskapet ansett det som nødvendig å avklare skadeomfanget nærmere.

Sikrede krever dekning for skade på motoren og avviser at kravet er for sent meldt. Han var ikke klar over at det var store skader på motoren i 2015 eller 2016. Sikrede viser til at skaden først ble konstatert sommeren 2017.

Selskapet avviser ansvar og anfører at kravet er for sent meldt i henhold til forsikringens vilkår og fal. § 8-5 første ledd. Selskapet viser til at skaden skjedde sommeren 2015, og at sikrede måtte anses å være klar over dette ved at han tok båten opp på land og observerte skade på propellene og skraper i skroget, jf. FinKN 2015-139.

Selskapet anfører videre at det er gitt tilstrekkelig informasjon om meldefristen.

Forsikringsavtalens forside må anses som en del av forsikringsbeviset, selv om det ikke er betegnet som det, og meldefristen er derfor inntatt i forsikringsbeviset. Selskapet viser til at loven ikke stiller noe krav om at dokumentet skal kalles "forsikringsbevis" for å utgjøre dette, og det vesentlige er at dokumentet inneholder de opplysningene fal. § 2-2 oppgir. Selskapet viser til at informasjonen knapt kan fremheves bedre enn hva som er tilfellet i denne saken og at det blir for formalistisk om man skal frata selskapet muligheten til å påberope seg meldefristen fordi det konkrete dokumentet ikke er betegnet som "forsikringsbevis". Selskapet viser videre til FKN 2010-186.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan avslå ansvar fordi meldefristen er oversittet, herunder om meldefristen er inntatt i forsikringsbeviset etter reglene i fal. § 2-2.

Ifølge fal. § 2-2 andre ledd (d) skal selskapet i forsikringsbeviset "fremheve" "frist for å gi melding om forsikringstilfellet". I det fremlagte forsikringsbeviset har selskapet fremhevet bl.a. sikkerhetsforskrifter i henhold til § 2-2 andre ledd (c), mens bestemmelsen om frist til å melde kravet er inntatt på første side i selve forsikringsavtalen. Det er derfor klart at bestemmelsen ikke står i forsikringsbeviset.

Selskapet anfører at bestemmelsen er fremhevet på første side i avtalen, og at den derfor er "fremhevet". Nemnda er enig i at bestemmelsens plassering i forsikringsavtalen tilsier at den er fremhevet og lett å få øye på. Nemnda er imidlertid ikke enig i at dette er tilstrekkelig. Lovens løsning er at visse helt sentrale bestemmelser skal stå i forsikringsbeviset som bærer av sentral informasjon om bl.a. plikter sikrede må oppfylle for ikke å miste sitt krav. Etter nemndspraksis er det også forventet at sikrede leser beviset og har risikoen om han ikke får med seg den informasjonen som står der. En tilsvarende presumsjon foreligger ikke for vilkårene, som erfaringsmessig ikke leses av alle forsikringstakere. Hvis man aksepterer at informasjon som nevnt i § 2-2 andre ledd d flyttes til vilkårene, må man akseptere at også annen informasjon nevnt i § 2-2 andre ledd flyttes, og dette ville uthule lovens informasjonssystem.

Ifølge fal. § 2-2 siste ledd kan selskapet ved brudd på informasjonsplikten etter andre ledd bare påberope seg brudd på meldefristen dersom forsikringstakeren eller sikrede var kjent med vilkåret. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på slik kunnskap i denne saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Øyvind Flatner (selskapsrepresentant), Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).